

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Cult și purtare	<i>Sofroniu Bulz.</i>	Dureri neuitate	<i>Ion Bunea.</i>
Figura Patriarhului Miron	<i>Prof. I. Mateiu.</i>	Cronică.	
Propovăduirea cuvântului	<i>Pr. Ion Goron.</i>	Circulare și comunicate oficiale.	

CULT ȘI PURTARE

Viața creștinului adevărat este o închinare continuă lui Dumnezeu, în duh și în adevăr.

Sfântul apostol Pavel arată, cum începând cu actele cele mai mărunte, mai neînsemnate și până la cele cari le credem mai hotărâtoare pentru viața noastră, trebuie să le îndeplinim în numele lui Hristos: „deci ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate să le faceți spre slava lui Dumnezeu“. (I. Corint. X, 31.) Iar în epistola către Coloseni III, 7, spune: „tot ce faceți cu cuvântul sau cu fapta, în numele Domnului Isus Hristos să faceți, mulțumind prin el lui Dumnezeu și Tatăl“.

Să ne întrebăm, câți dintre creștini respectă prin purtarea lor sensul adevărat al vieții creștinești?

Câte gânduri rele, intrigă, invidie și ură îngrădesc viața oamenilor, oprindu-i să treacă pe pământul binecuvântat, pe terenul duhovnicesc, pentru a duce o viață pacinică, sinceră și curată!

Mântuitorul a știut că oamenilor le este greu să înfiripeze în viața particulară acest înalt deziderat creștin, de aceea s'a îngrijit, pentru folosul sufletesc al acestei omeniri, să ofere mijlocul de stimulare, de întărire și îndrumare, instituind în scopul acesta ca mijloc absolut necesar: Cultul divin.

Prin cult ni se înfățișează într'o formă văzută tot ce Dumnezeu a binevoit și va binevoi să facă în viitor pentru neamul omenesc.

Această înfățișare constantă a actelor Providenței dumnezeiești, este un puternic stimul și un apel continuu „ca sufletul să fie veghetor“, să fie totdeauna gata pentru a primi cu vrednicie „darea cea bună și darul cel desăvârșit ce se pogoară dela Părintele luminelor“.

Dacă este mai greu și pentru unii aproape cu neputință a-și dăruii în întregime viața lui Dumnezeu, este mai ușor și din acest motiv absolut necesar, ca cel puțin în momentele când se desfășoară înaintea noastră actele cultului divin să ne dăruim în întregime lui Dumnezeu, lăsând la o parte alte preocupări și considerațiile lumii acesteia.

Sfințenia cea mare a actului la care suntem învredniciți a asista, ne impune o ținută demnă și serioasă.

Mulți creștini veniți în fața Altarului, uită de această înaltă chemare divină, mulți în loc să încerce a înțelege valoarea actelor divine pentru omul înclinat spre rău și supus diverselor ispite și în loc de preocupări duhovnicești, încearcă aceleași combinații negustorești, — de cele mai multe ori false și sterile, — ce le domină viața de toate zilele, uitând aproape cu totul că fără de Hristos nu putem face nimic.

O astfel de purtare nu este numai nefolositoare, ci deadreptul primejdioasă și perzătoare de suflet.

Dacă este adevărat că înaintea mai marilor noștri, în ordinea socială, trebuie să păstrăm o ținută cuviincioasă, cu cât mai

mare atenție trebuie să dăm lui Dumnezeu, perfecțiunii depline!

Vă aduceți aminte de parabola „Nunta fiului de împărat“? Acolo intrase un om, care nu avea *haină de nuntă*. Muștră, a fost scos și în disprețul tuturor a fost aruncat afară... Știți iarăși că sub lipsa hainei de nuntă, se înțelege lipsa lui de demnitate, lipsa de merit de a putea lua parte la o solemnitate atât de mare ca „Nunta fiului de împărat“.

Sfânta Liturgie ce se săvârșește în Dumineci și sărbători, este reeditarea tainică a nunții divine. Este acel ceremonial măreț, în care Hristos Dumnezeul nostru se încununază cu noi creștinii, ne primește în grația și iubirea lui nemărginită...

Dacă atât de măreț și înălțător este actul liturgic, se impune imperios întrebarea, câți dintre noi avem adevărata haină de nuntă, pentru a putea sta alături de Hristos, de Dumnezeul nostru?

Mântuitorul a alungat din templu pe cei cari intraseră acolo, nu pentru a se ruga, după cum se cuvine, ci pentru a-și continua specula negustorească. Sunt vrednici oare de un tratament mai blând acei oameni numiți creștini, cari și în fața Altarului, nu încetează de a combina satanicele socoteli, cum să lovească mai sigur și cu mai mult folos pe semenul său în preocupările și existența sa?

Să-și întrebe fiecare conștiința: Cum voi îndrăzni să rămân în acea neglijență condamnată, când bine știu că stau alături de Acela, care nu a putut fi învinuit de păcat?

Cu toții am învățat iarăși, că Dumnezeu este pretutindena de față, deci că în fiecare moment și în ori care loc ne aflăm înaintea feței Sale, dar câți dintre noi urmăresc consecințele acestei conștiințe? Creștinul pătruns de această taină, ar trebui să exclame nu numai când se află în locașul de rugăciune, dar în ori care alt loc s'ar afla, întocmai ca oare-când patriarhul Iacob: „Cu adevărat în locul acesta este Dumnezeu. Aici este casa Domnului și poarta cerului“.

Oamenii ar trebui să înțeleagă, spune G. S. Petrow „că lumea întreagă e o biserică mare și nemărginită, un templu a lui

Dumnezeu, și că viața omenească întreagă e o neîntreruptă slujbă dumnezeiască, o continuă închinare cu duhul și adevărul în fața dumnezeirii. Inima noastră ar trebui să fie o sfințenie mare, tronul dumnezeirii, de unde ca dintr'o candelă sfântă ziua și noaptea să ardă și să lumineze, fără a se stinge, clar și luminos, adevărul și dreptatea lui Dumnezeu“.

Să construim și noi altar Domnului în inima noastră. Candelă vieții noastre creștinești s'o aprindem din adevărul și dreptatea dumnezeiască, ca să lumineze totdeauna calea vieții noastre.

Sofroniu Bulz.

Figura Patriarhului Miron.

— Cuvânt rostit în palatul patriarhal de profesorul I. MATEIU, cu prilejul sărbătoririi celor 10 ani de cărmuire bisericească a I. P. Sf. Patriarh-Regent Miron, la 1 Ianuarie 1930. —

Prea fericite Părinte și Înalt Regent,

După rostirile atât de frumoase și de înțelepte ale fețelor bisericesti mai mari și ale așezămintelor noastre de învățatură duhovnicească, îngăduiți acum și *tineretului teologic dela Radu-Vodă*, ca prin glasul Directorului, să aducă, în această mișcătoare desfășurare de praznic creștin, mireasma simțirilor sale de bucurie senină și de iubire entuziastă.

Internatul Teologic, care are norocul să se găsească de 3 ani de zile sub aripa ocrotitoare a *Prea fericirii Voastre*, vede, cu bună dreptate, în aniversarea de astăzi, nu numai un act de sărbătoare *personală*, ci mai presus de el un luminos popas de biruință și de înălțare a însăși *Bisericii* noastre ortodoxe române.

Căci, uitându-ne cu nepărtinire la cei 10 ani din urmă ai *Prea fericirii Voastre*, ca *Primat și Patriarh* al României Mari, ne dăm seama, cu firească emoțiune, că rodnicia lor coincide cu cele mai strălucite evenimente istorice, din câte a înregistrat, în curgerea veacurilor, desvoltarea *Bisericii* noastre naționale.

Și, dacă la înfăptuirea lor au colaborat atâtea forțe de seamă ale vieții noastre bisericesti și politice, nu-i mai puțin adevărat, că factorul determinant, care a inspirat,

a îndrumat și a dus la izbândă aceste neîntrecute realizări, trebuie căutat în *covârșitoarea personalitate* a Prea fericirii Voastre,

Acum 40 de ani, Prea fericirea Voastră, ca președinte al studenților în teologie, zugrăvind, într'o frumoasă conferință de poimenire, figura epocală a Mitropolitului *Andrei Șaguna*, arătați în accente calde, că faptele, cari i-au adus cununa nemuririi au fost mai ales *reînvierea Mitropoliei ardelenne* și creierea *Statutului Organic*.

Cât de slăvită trebuie să fie, după socotința noastră, cununa *Aceluia*, de-a cărui păstorire luminată se leagă: *reînvierea unității integrale* a Bisericii românești, în spiritul marelui tradiții din zilele de glorie ale lui *Mihai-Viteazul* și *Teodosie Veștemeanul*, cuprinderea ei într'o măreață *organizare constituțională*, deslănțuirea marilor curente de *renaștere religioasă* și în sfârșit întemeierea *Patriarhatului*, ca o consecință logică a prestigiului nebănuț, ce l-ați dăruit cu atâta strălucire, *Bisericii* ortodoxe române.

Copleșiți de minunea acestor înfăptuiri, nu sunt oare tot atât de firești lacrimile de bucurie, cari să ne îndemne — ca odinioară pe Mitropolitul *Șaguna* în congresul constituant dela 1868 — a rosti cuvintele cerești: „*Înoiește-te noue Ierusalime, că ți-a venit lumină și slava Domnului peste tine a strălucit.*“ ?

*

Cu adevărat, *Domnul îndurărilor* și-a întins dreapta Sa, de minuni făcătoare, asupra Bisericii și neamului nostru, hărăzindu-i, în ființa, *cu suflu profetic*, a Prea fericirii Voastre, pe *Păstorul ales*, care să se învrednicească a ține în mâinile sale, cu negrăită înțelepciune, de-odată și cărja *patriarhală* și semnele puterii *regale*...

Prin toate darurile impresionante și virtuțile cuceritoare ce Vă împodobesc, noi simțim plini de uimire, că sunteți un *predestinat al ceriurilor*, sortit de nepătrunsa înțelepciune divină, să îndepliniți o mare și mântuitoare chemare în viața *Bisericii* ortodoxe și a *națiunii* noastre.

Privind apostolatul de 40 de ani al Prea fericirii Voastre în slujba lui *Isus*, cu aceea nemărginită risipă de *rouă sufletească*, ce-a udat, întru rodire, toate, *dar absolut toate* câmpurile existenței noastre religioase și

naționale, ni se pare că vedem aievea idealitatea imaginii din Sf. Scriptură: „*Căci se cuvine Episcopului să fie fără de prihană, negrabnic la mânie, nebătăuș, nepoftitor de câștig urât, (Epist. către Tit.), ci blând față de toți, destoinic să dea învățătură, răbdător la năcazuri, meșter să dojenească cu blândețe pe cei ce stau împotriva.* (Ep. către Timoteiu).

Cu adevărat, ceea ce încălzește mai înălțător sufletele noastre, este acel mare izvor de *iubire creștină* — **linia stăpânitoare a Prea fericirii Voastre** — ce se revarsă generoasă și fără de odihnă asupra tuturor, buni și răi deopotrivă, întruchipând cea mai de preț învățătură a Mântuitorului: „*Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea iubire unii către alții.*“ (Ioan 12, 35).

Dar numai cei cari au stat aproape de Prea fericirea Voastră, ne dăm seama, că dacă ați urcat culmile cele mai înalte ale vredniciei bisericești și politicești, această epică ascensiune n'a fost de loc cruțată de frământări grele și de încercări crude, de prigoniri haine și de suferinți amare.

Ele v'au venit deopotrivă dela dușmanii noștri de rassă, cari pândind din umbră fiecare cuvânt și fiecare faptă de afirmare îndrăzneată a conștiinței naționale, ce încălzia un popor robit, n'au întârziat să Vă târască până în palatele *muștrărilor* împărătești și să Vă pună viața în primejdie prin spectrul de groază al *temnițelor* ungurești.

Dar, vai, de ce n'am spune-o, picurii durerii V'au stropit adeseori și din strașina întunecată a celor de o lege și de o limbă cu noi.

Nedreptatea lor V'a amărât adânc, înălbind, fără de vreme, frumsețea unui profil ideal și rănind cu săgeți otrăvite o caldă inimă îngerească.

De aceea, este bine să se știe în lume, că dacă astăzi Vă bucurați de o glorie atât de mare, ați plătit-o din belșug cu *sufărințe*, ca să se plinească iarăși cuvântul *pățimilor* din Sf. Scriptură.

Și dacă ați *biruit*, taina o găsim în faptul, că mai presus de durerea ce Vă apăsa, V'ați îmbrăcat totdeauna în platoșa vîdecătoare a *iubirii creștine*, iertând *toate* și

îmbrățișând *pe toți*, cu aceeaș sfântă și nesfârșită bunătate de *Părinte* înlăcrămat.

*

Tinerii teologi dela Radu-Vodă sunt fericiți că pot culege această *supremă virtute*, cerută de *Hristos* slujitorilor Săi, dela în-suși *Capul* Bisericii noastre patriarhale.

Călăuziți tot de pilda vieții Prea fericirii Voastre, ei sunt încredințați, că pregătirea lor *ideală* pentru Altar, nu poate avea un izvor mai sfânt și mai răcoritor, decât *Rugăciunea* și *Munca* în Domnul, iar activitatea creatoare a *Clerului* și poporului drept credincios, cultul iubitor al *învățăturii* de *autoritate* și de *disciplină creștină*, atât de necesare și de mântuitoare pentru Biserica neamului românesc.

Cu aceste gânduri curate, studenții și înainte stătătorii *Internatului Teologic*, se grăbesc să aducă la praznicul bucuriei de astăzi, toată *seninătatea* inimii lor devotate, rugând cu umilință Provedința harurilor cerești, să Vă dăruiască lungimea de zile și viața de fericire a dreptilor, în Domnul adormiți, *Gheorghe și Domnița*, neuitații părinți după trup ai Prea fericirii Voastre.

Întru mulți ani Stăpâne și Părinte bun al sufletelor noastre!

CUVINTE CĂTRE PREOȚI

14. Propovăduirea cuvântului.

„Drept aceea credința este din auz, iară auzul prin cuvântul lui Dumnezeu”. Rom. 10, 17.

În rândul trecut am vorbit despre altar, despre însemnătatea acestuia pentru viața religioasă a credincioșilor și mai ales a preotului slujitor la el. În însemnătate imediat după altar urmează amvonul, locul de unde vestește preotul cuvântul lui Dumnezeu. În majoritatea covârșitoare a bisericilor noastre lipsește amvonul, semn că făuritorii de planuri pentru edificarea lăcașurilor lui Dumnezeu, n’au știut să deie importanța cuvenită cuvântului vestit cu graiu viu. Imprejurarea aceasta pare să justifice observațiunea unui călător din țările Apusului, care cercetând bisericile Răsăritului, s’a minunat de două lucruri: de frumseța și podoaba acestor sf. locașuri, și de faptul, că aceste biserici sunt *mute*. Această

caracteristică semnificativă a bisericilor noastre trebuie să înceteze. Prin glasul preotului bisericile trebuie să vorbească. Cuvântul lui Dumnezeu adăpat în sufletul preotului, trebuie să răsunе viu între zidurile ei.

Isus a dat multe îndemnuri învățăcelilor lui, dar n’a stăruit asupra nici unuia atâta și nu l’a accentuat așa de des, ca îndemnul de a propovădui cuvântul. Evangheliile sunt mărturie.

Se va zice: învățăturile lui Isus sunt depuse în Testamentul nou și la ori care ocaziune de cult se citesc părți alese dintrânsul. De ce să strice preotul prin graiul lui neputincios frumseța și înțelepciunea divină a acestora? Nu e tocmai ușor de răspuns la obiecțiunea aceasta. Intr’adevăr, nici chiar Ioan Gură de aur nu s’a putut ridica în vorbirile lui la frumseța Evangheliilor și la erudiția plină de inspirație a Apostolilor. Dar tocmai exemplul lui Ioan Chrisostom ne dovedește două lucruri: că aceia cari au căutat să îndeplinească întru toate îndemnurile pastorale a lui Isus, au făcut să răsunе zidurile catedralelor de cuvântul propovăduit și că mulțimea credincioșilor a știut să aprecieze această osteneală a păstorilor săi.

Era firească această recunoștință a enoriașilor; prin cuvântul propovăduit ei dobândeau cea mai mare comoară a unui om în lumea aceasta: credința. „Căci credința este prin auz, — zice ap. Pavel, — iară auzul prin cuvântul lui Dumnezeu”. Cei cari suntem chemați să asigurăm mântuirea celor încredințați păstoririi noastre, să ținem seamă de aceasta. De vor rămânea mute bisericile noastre, nici porțile raiului nu se vor putea deschide pentru credincioșii noștri. În senzul acesta se zice despre biserică, că e *poarta cerului*. Iar noi suntem portarii lui.

Cuvântul lui Dumnezeu, învățăturile lui Isus Christos sunt depuse în Evangheliile și în scrierile Apostolilor și acestea se citesc regulat în biserică. Ceea-ce trebuie să facă preotul, e să sublinieze, să tâlmăcească aceste învățături, să le aducă în consonanță cu realitățile vieții de toate zilele, vecinic alta, vecinic schimbătoare. Am zis altădată că învățăturile lui Isus sunt aluatul menit să facă din frământătura omenească pâinea gustoasă a împărăției lui Dumnezeu.

Aluatul e vecinic acelaș, dar frământătura e vecinic alta. Preotului îi revine rolul de a introduce aluatul în frământătură, ținând seamă de calitățile acestei frământături.

Desigur, nu e lucru ușor acesta, de aceea le e groază poate tocmai celor mai conștiințioși dintre preoți să urce amvonul și să vorbească. Nu mă simt competent să dau aci sfaturi omiletice, vreau să stăruiesc numai asupra unor lucruri de ordin sufletesc, de cari trebuie să se țină seamă.

Dacă preotul ar fi o ființă cu desăvârșire izolată de credincioși, dacă ochiul scrutător al credincioșilor n'ar putea să pătrundă în tainele vieții de toate zilele ale preotului, atunci ar rămânea important pentru credincioși numai *ceea-ce spune el*. Lucrul ar fi în mare măsură simplificat. Avem destule colecțiuni de predici bune și reproducerea acestora în fața credincioșilor nu înseamnă o greutate prea mare. Dar viața unui preot, — mai ales la sate, — e o carte deschisă în care poate să citească ori cine voește. Și atunci nu e important numai ceea-ce spune preotul, ci e tot așa de important, ba pentru credincioșii mai puțin inteligenți, chiar mai important decât ceea-ce spune, e ceea-ce *face preotul*. Și dacă nu vrem să ne facem vinovați de imputarea lui Isus, că după-ce am alergat în jurul pământului ca să câștigăm un prozelit, îl împedecăm să ajungă în împărăția lui Dumnezeu, va trebui să fim băgători de seamă, spre a menține consonanța între ceea-ce facem și ceea-ce vorbim.

Dar „nu este om care să fie viu și să nu greșească“. Nu-l condamnă împrejurarea aceasta pe preot la tăcere? Nici decât. Adecă, într'un singur caz, da. Dacă n'a căutat să se lupte împotriva propriilor lui păcate, dacă n'a căutat să învingă dușmanul din interiorul lui. Dacă nu poate să se mântuiască pe el însuși, anevoe va putea mântui pe altul. Dar dacă în sufletul lui s'au petrecut astfel de lupte, este deobligat să vorbească. Căci după modesta mea părere, tocmai aceste lupte interne, ce se petrec în sufletul preotului, între bine și rău, vor trebui să fie obiectul principal al cuvântărilor adresate credincioșilor.

De pe amvon, preotul trebuie să facă murturisire publică în fața credincioșilor

săi. Să le arate acestora, cum rezonează sufletul lui în fața realităților acestei vieți. Cari îi sunt preocupările, ce-l întristează, ce-l înveselește, cum a știut să se încopie în realitatea aspră a existenței și în ce măsură i-a fost întru ajutor la aceasta Isus și învățăturile Lui? În fața credincioșilor, preotul trebuie să-și descopere sufletul lui credincios. În acest suflet, ca într'o oglindă, credincioșii vor trebui să vadă răspunsurile la grelele întrebări cari frământă conștiința lor.

Dacă cuvântările preotului izvorăsc din adâncimea convingerilor și ele descoperă în mod *sincer* un suflet credincios, atunci efectul acestor cuvântări este asigurat, chiar dacă forma externă a acestora nu urmează întru toate regulele elocvenței.

Dar, ca să poată ajunge un preot să vorbească din adâncul convingerilor, va trebui să steie vreme îndelungată de vorbă cu propria lui conștiință. Va trebui să *mediteze* asupra problemelor, cari așteaptă răspuns și deslegare.

Un In importanță, imediat după altar, urmează amvonul. Să ne apropiem de el cu aceeaș sfințenie, deoarece cuvintele înțeleptului Solomon vor rămânea vecinic adevărate: „Că în sufletul cel viclean nu va intra înțelepciunea, nici va lăcu în trupul cel supus păcatului“. (Înțâl. 1, 4.)

Pr. Ion Goron.

Planuri-tip de biserici și case parohiale. Serviciul tehnic al Consiliului central bisericesc condus de dl architect șef Grigore Nicolau, ca să vină în ajutorul parohiilor cari doresc să zidească, a întocmit și tipărit un proiect de biserică tip cu un turn și trei proiecte tip pentru case parohiale, toate însoțite de devizele lor cantitative. Proiectele au formele și stilul strămoșesc și o împărțire practică. Parohiile cari doresc să construiască și să cunoască aceste planuri, în deosebi de case parohiale, pe cari noi le-am văzut și aflat frumoase și practic întocmite, le pot cere direct dela Cons. Central bisericesc contra unui mic cost.

*	PAGINA	*
*	STUDENTILOR ÎN TEOLOGIE	*

Dureri neuitate.

— In chestia bisericii Universității din Cluj. —

Trecutul nostru național este teatrul unor nesfârșite lupte, pe cari le-am încresat pe răbojul vieții noastre politice și religioase. Sortiți să viețuim veacuri întregi sub pumn străin, am putut rezista datorită faptului, că am moștenit dela strămoșii noștri o structură sufletească specifică în care este împregnat un dar: *al răbdării și resemnării*. Acestea alături de credința în justiția imanentă ne-au călăuzit prin cele mai întortochiate poteci.

Tăria și trăinicia unui popor este strâns îmbinată cu credința pe care o profesază. Istoria ne mărturisește că sufletul românesc s'a plămădit sub aripa bisericii, sub pavyza credinței și sub căldura ceaslovului. Aceștia sunt factorii cari au contribuit la închegarea unității noastre spirituale.

Adversarii noștri au înțeles acest lucru și au început desagregarea unității noastre sufletești — mai cu seamă după unire — pornind tot dela biserică. Catolicismul inoculat ca unație, s'a pus în serviciul politicii de desnaționalizare.

Datorită acestei politici odioase, ni s'au creiat situații de neiertat. Locașurile de închinare ne-au fost răpitate, iar altele noi nu ne-am putut zidi, așa că azi ne aflăm în lamentabila situație de a avea în Cluj o singură biserică ortodoxă și aceea neîn-căpătoare.

O politică sănătoasă și înțeleaptă a bărbaților noștri de stat, trebuia ca la înfiri-para unității noastre naționale să pretindă „Biserica universității“ din Cluj pe seama Universității.

In favorul cererii noastre vorbesc următoarele considerații:

a) Imprejurările istorice ne-au împedecat să avem locașuri suficiente pentru imensa mulțime a credincioșilor și afară de aceea numărul lor este incomparabil mai mic față de majoritatea zdrobitoare a ortodocșilor.

b) Indreptățirea noastră este bazată și pe faptul, că această situație s'a creiat prin

deținătorii puterii de atunci, nu în spiritul legalității, ci cu tendința vădită de exterminare a „schismaților“. Generația de azi adânc mâhnită de această stare, își revendică drepturile și cere ca locașul de închinare, care face parte integrantă din Universitate, să-i fie cedat.

c) In sprijinul nostru vorbește și un argument de natură istorică: Biserica universității a fost zidită dela început ca o parte integrantă a Universității. Universitatea a fost înființată de stat și dată în mâna lezuiților. Mijloacele de clădire au fost adunate de lezuiți, însă acesta era un privilegiu acordat lor pentru serviciile pe cari le aduceau, scutind statul de jertfe prea mari. Chiar locul unde se află clădirea, e cumpărat de erariu cu 15.000 fl.

d) Privită sub raportul stării fonciare, situația este următoarea: Ungurii, conform scopului pe care-l urmăresc, falsifică situația bisericii Universității. La 1868 se introduc în Transilvania cărțile funduare. Terenul pe care e zidită Universitatea, e pus pe numele Statului maghiar, iar biserica Universității pe al „Fondului de studii rom. cat. regnicolar“. La 1875, terenul Universității e pus pe numele „Fondului de studii rom. cat. ardelean“, dar după câțva timp e transcris tot pe numele Statului. La 1898, printr'o simplă petiție nemotivată, un oarecare jude, aproabă legal transcrierea bisericii Universității pe numele „Fondului de stipendii al statusului rom. cat. ardelean“, și așa a rămas până azi. Reese de aici, că posesorul terenului de sub cele două clădiri a fost „Fondul de studii“ și nu putea fi pus în posesia Statusului catolic, care nefiind persoană morală, n'avea dreptul la astfel de transacții.

Intrucât toate considerațiile confirmă punctul nostru de vedere și pe lângă aceea ținând seamă de necesitățile sufletești ale studențimii (reculegere, etc.), glasul nostru se îndreaptă către cei chemați să repare acest punct uitat din program.

Ion Bunea.

La LIBRĂRIA EPARHIALĂ din Cluj se află de vânzare ORNATE BISERICESTI (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate inescapabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul de 9000 Lei.

CRONICĂ

Predică în biserica catedrală din Cluj. Duminecă, în 19 Ian. c., va predica C. S. Pr. I. Cociuban, paroh; Vineri, 24 Ian., P. C. S. Prot. N. VasIU, iar Dumin., 26 Ian. C. S. Pr. A. Mușat, paroh.

Salarizarea preoțimii. Ziarul „Universul“, în legătură cu ordonantarea cheltuelilor bisericii prin Consiliul Central bisericesc, vorbind și despre salarizarea preoțimii, spune: „In privința salarizării clerului ortodox, consiliul central lucrează la întocmirea unui ante-proiect de lege, în sensul, ca preoții să primească salarii după aceleași norme ca și funcționarii publici. Acesta a fost, de altfel, și dezideratul congresului național bisericesc.“

Cum funcționează poșta în județul Someș. Protopopul Dejului ne comunică, — trimitindu-ne chiar și dovada, — că adresa protopopiatului Lăpuș, cu data de 9 Aug. 1929, prin care credincioșii noștri din Ocna-Dejului, erau invitați să participe la procesiunea religioasă dela mănăstirea Sf. Ana din Rohia, a ajuns să fie înmănuată oficiului parohial numai după *patru luni*. Cauza acestei întârzieri se pare a fi voită, factorul poștal fiind pus în serviciul propagandei confesionale catolice, căci circulara fiind deschisă, se putea cunoaște conținutul ei. In Ocna Dejului este un furnicar de pocăiți destul de periculos pentru ambele biserici românești și preoților uniți nu le-ar fi stricat, când credincioșii lor mergând și ei la Mănăstire, să se întoarcă mai întăriți în credința strămoșească ce o practică sub polecra de unită.

Societățile Studenților dela Acemiile teologice din Cluj, Sibiu, Oradea, Arad și Caransebeș ne-au mulțumit călduros pentru bunăvoința ce le-am arătat-o trimițându-le gratuit „Renașterea“.

Bisericile din capitală vor fi lipsite de coruri. Așa se pare că se va întâmpla în urma nesocotinței comisiei bugetare de a șterge din bugetul cultelor subvenția dată acestor coruri, în sumă de 1,800.000 Lei. Treizeci de biserici din Bu-

curești sunt amenințate de a fi lipsite de coruri, desorganizându-li-se serviciul divin. Preoții din capitală au făcut un întemeiat protest contra acestei prescurtări bugetare, nejustificate. Dacă erau coruri unite suntem siguri că nimeni nu le tăia subvenția, ci poate le-o înmulția.

Prigonirea bisericii în Rusia. Bolsevicii încă dela începutul stăpânirii lor, au prigonit biserica, mai altfel decât împărății păgâni ai Romei. Au alungat pe preoți, au golit bisericile de toate podoa-bele scumpe, le-au transformat în teatre și cinematografe, unde au fost în cale, le-au dărâmat. Statisticile mai noi spun, că în câteva luni din urmă, au închis 579 biserici. Au oprit cu forța să se serbeze Crăciunul și sărbătorile creștine. Propaganda antireligioasă se face deadreptul cu furie, încât azi Rusia are înfățișarea țării unde stăpânește Anticrist. Singur la sate se mai păstrează ceva din datinile creștinești și se mai fac slujbe pe furiș. E o stare îngrozitoare căreia, credem, că Dumnăzeu îi va pune, cât de curând capăt.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 127/1930.

Ordin circular

către toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Dat fiind că, cu ziua de 1 Ianuarie 1930, s'a sistat gratuitatea corespondenței oficiale pe poșta, dispunem următoarele:

In viitor toate ordinele noastre circulare generale, se vor publica în foaia oficială a Eparhiei, „Renașterea“, la partea oficială, și nu se vor mai repeta separat prin adrese. Oficiile noastre în subordine sunt îndrumate să estragă din foaia oficială ordinele ce le privesc, cu Nrul și data lor, să le înregistreze și să răspundă la ele în toată regula pe cale ierarhică și la termenele indicate.

Astfel vom reuși să reducem în parte regia prea mare ce ni se creiază prin noile dispoziții.

Bugetele și rațiociniile parohiale se vor aduna de domnii protopopi și se vor tri-

mite prin curieri, cari au și alte afaceri la Cluj, ori le vor aduce personal la Cluj, cu ocaziunea ridicării salarelor și tot așa le vor ridica după verificarea lor de către exactorat. Oficiile protopopești în corespondența cu Consiliul eparhial și cu oficiile parohiale, asemenea vor introduce o practică mai estină, iar la bugetul parohial și protopopesc sub acest titlu vor lua o sumă, din care vor acoperi strictul necesar. Dispoziția nu poate fi de lungă durată și credem că Guvernul va reveni.

Cluj, la 8 Ianuarie 1930.

NICOLAE, Episcop.

Nr. 116—1930.

Ordin circular

către toate Oficiile protopopești și parohiale din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Incetând cu 1 Ianuarie 1930 serviciul poștal gratuit, pentru oficiile noastre bisericesti, — fiecare oficiu protopopesc și parohial este invitat a-și organiza astfel expediția ca să aibă cât mai puține cheltueli cu timbrele și a se îngriji de acoperirea acestor cheltueli din fondurile proprii.

In bugetele protopopești și parohiale pe 1930 se va lua o sumă potrivită pentru serviciul poștal.

Comunicația poștală dintre parohii și protopopiat se poate organiza astfel, ca să se reducă simțitor aceste cheltueli. Reședințele protopopești sunt situate de regulă în centrele de târg ale comunelor din protopopiat, așa că în zilele de târg lumea dela sate cercetează aceste centre. Preoții vor face bine dacă își vor organiza o poștă pedestră, cel puțin odată pe săptămână la protopopiat, prin acești oameni, cari și altfel se duc la oraș. Aceasta ar fi o modalitate de a scuti și protopopiatul și parohia de cheltueli inutile. Se înțelege că în acest chip se pot rezolva numai chestiunile mai puțin urgente, care suferă o oarecare amânare. Noi de aici din centru nu cunoaștem esact împrejurările de comunicație dintre parohii și protopopiate. P. on. Protopopi împreună cu on. parohi sunt invitați să-și stabilească modalitatea de comunicare a ordinelor și rapoartelor, având

în vedere toate împrejurările, fără ca mer-sul normal al serviciului să sufere.

Cluj, la 10 Ianuarie 1930.

NICOLAE, Episcop.

No. 306—1930.

Ordin circular

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Punem în vedere tuturor aceloră cari cer dela Consiliul nostru eparhial deslușiri în chestiuni private fără nici un caracter oficial, să înainteze odată cu cererile lor și timbrele necesare răspunsului, căci altfel nu li se poate expedia rezoluția, fiind sistată gratuitatea pe poștă a scrisorilor oficiale.

Cluj, la 11 Ianuarie 1930.

Consiliul Eparhial.

Nr. 361—1930

CIRCULARĂ.

In unele părți ale țării se mai face și acum propagandă în potriiva calendarului. Acțiunea aceasta este condusă de elemente din afară, cari fac această propagandă pe ascuns prin emisari și pretini pe cari îi au aici în țară.

De aceea îndrumăm pe preoții noștri să supravegheze pe oamenii obscuri, cari vin în comună, să cerceteze dacă în parohiile lor există urme de această propagandă și să ne raporteze cine face aceasta propagandă și cu ce fel de mijloace.

Cluj, la 15 Ianuarie 1930.

Consiliul Eparhial.

Nr. 167—1930.

A V I Z

In cauza loteriei autorizată de către Ministerul de Interne cu Nr. 1933 A. din 6 Martie 1929, informații poate da numai concesionarul Alexandru Anca, librar în Cluj, Str. Regina Maria, 43. Onorații preoți sunt poftiți a încunoștința în acest senz pe aceia, cărora le-au desfăcut lozuri.

Cluj, la 11 Ianuarie 1930.

Consiliul Eparhial.